

7. Савченко Л. В. Определение стоимости заезда в пункт кольцевого маршрута / Л. В. Савченко // Логистика : проблемы и решения. – 2008. - № 1. – С. 50– 54.
8. Мартинчик О.А. Розвиток сільськогосподарської кооперації у скотарстві / О. А. Мартинчик // Економіка АПК. – 2008. - № 1. – С. 45 – 47.
9. Маркетти Д. Данон Україна : сотрудничество с производителями / Д. Маркетти // Тваринництво. – 2010. - № 4. – С. 22 – 25.
10. Перші Всеукраїнські громадські слухання «Становлення та розвиток сільськогосподарської обслуговуючої кооперації в Україні // Економіка АПК. – 2010. - № 12. – С. 159 – 160.

УДК 631.15.002.6

НІЦЕНКО В.С., канд. екон. наук, доцент, ДОБРЯНСЬКА Н.А., канд. екон. наук, доцент,
 НІКІФОРЧУК А.А., асистент
 Одеський державний аграрний університет

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ВИРОБНИЦТВА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ В ОДЕСЬКОМУ РЕГІОНІ

Робота містить оцінку ефективності функціонування сільськогосподарських підприємств Одеської області. На фоні проведеного аналізу наведені наслідки диспропорції у сільськогосподарському виробництві

Ключові слова: виробництво, продукція сільського господарства, економічна ефективність, рентабельність.

The work assesses the efficiency of agricultural enterprises of Odessa region. Basing on the results of the analysis, the consequences of agricultural production imbalances are provided.

Keywords: production, agricultural products, economic efficiency, profitability.

Вступ. В умовах ринкової економіки і насичення ринку сільськогосподарською продукцією проблема збалансованості виробництва сільськогосподарської продукції не повинна бути сторонньою для аграрних підприємств. Під впливом внутрішньої і зовнішньої конкуренції, зміни кон'юнктури ринку часто виникає необхідність у прискореному розвитку одних галузей і скороченні виробництва продукції інших. Але в аграрних товаровиробників, за будь-яких обставин, мають бути певні альтернативи у формуванні галузевої структури виробництва.

Постановка завдання. Вітчизняна економічна література багата на наукові дослідження з окресленої проблеми. Зокрема слід відзначити наукові розробки Ю. Мельника, П. Саблука, В.Зубця, В. Месель-Веселяка та ін. На жаль, питання збалансованого сільськогосподарського виробництва в аграрних підприємствах, які здійснюють свою діяльність в умовах ринкової економіки, потребує додаткового вивчення.

Результати. Деформування аграрного виробництва, що супроводжується його спадом, зниження ефективності вкладеного капіталу у виробництво у сільському господарстві спостерігаємо з переходом до ринкових відносин.

Орієнтири на високоліквідні товари, що виробляються в різних галузях в сільському господарстві, не завжди економічно вигідні товаровиробникам. У значній кількості діючих господарюючих суб'єктів порушені принципи збалансованого виробництва, а

продовольчий ринок аграрної продукції приречений на неповноцінність, високі ціни, імпорт.

Розглянемо динаміку виробництва продукції сільського господарства в Одеській області та в розрізі районів центрально-степової мікрозони Одеської області. У 2010 році в порівнянні з 2005 роком збільшується виробництво валової продукції на 3,8%, в тому числі за рахунок продукції рослинництва валова продукція збільшується на 8,3%, а продукція тваринництва – зменшується на 1,7%. Така ж тенденція спостерігається і в центрально-степовій зоні Одеської області. В розрізі районів найбільше збільшення валової продукції у 2010 році спостерігається в Березівському, Ширяївському та Іванівському районах (відповідно 136,7%, 117,4%, 110,8%), а найменше у В.-Михайлівському та Миколаївському районах (91,8% та 68%).

У 2010 році в порівнянні з 2008 роком виробництво валової продукції в Одеській області незначно знизилось, але валова продукція тваринництва зросла на 10,2%, а в центрально-степовій зоні збільшилась – 15,3%.

У Березівському та Фрунзівському районах виробництво валової продукції у 2010 році зросло проти 2008 року відповідно на 34,8% та 57,9%, а в районах В.-Михайлівському та Миколаївському виробництво знизилось на 6,6% та 17,1%.

Як видно з рисунку 1, у 2008-2010 рр. проти 2005 р. змінилось співвідношення між виробництвом продукції рослинництва та тваринництва: зменши-

лась питома вага валової продукції тваринництва. Хоча з 2008 року спостерігається збільшення питомої ваги валової продукції тваринництва з 29,8% до 34,3%. Але це співвідношення є дуже непропорційним, що підтверджує розбалансованість виробництва у сільському господарстві.

Галузева структура сільськогосподарського виробництва формується під впливом різних чинників підприємництва.

Підприємство як економічна категорія – це особливий тип людської діяльності, що зорієнтована на успіх, а отже, передусім, на отримання прибутку, тобто основною метою діяльності сільськогосподарського підприємства є отримання прибутку. Основним показником, що характеризує діяльність підприємств, є рівень рентабельності господарської діяльності, а одним із основних факторів, що формує спеціалізацію підприємств, – рівень рентабельності виробництва певних видів продукції.

Таблиця 1

Динаміка виробництва валової продукції сільського господарства у порівняних цінах 2005 р., тис. грн.

	2005 р.	2008 р.	2009 р.	2010 р.	2010 р. до 2005 р., %	2010 р. до 2008 р., %
Одеська область – всього	4472269	4662391	4237653	4641473	103,8	99,6
в т.ч. рослинництво	3073389	3471917	2995899	3329519	108,3	95,9
Тваринництво	1398880	1190474	1241754	1311954	93,8	110,2
Центрально - степова зона – всього	1056881	1108579	948022	1110055	105,0	100,1
в т.ч. рослинництво	632796	778386	605432	729192	115,2	93,7
Тваринництво	424085	330193	342590	380863	89,8	115,3
Березівський – всього	171029	209572	187385	233772	136,7	111,5
в т.ч. рослинництво	99085	155666	128011	161115	162,6	103,5
Тваринництво	71944	53906	59374	72657	101,0	134,8
В.-Михайлівський – всього	159509	160628	127250	146497	91,8	91,2
в т.ч. рослинництво	84709	106740	81100	96182	113,5	90,1
Тваринництво	74800	53888	46150	50315	67,3	93,4
Іванівський – всього	154388	161950	143400	171139	110,8	105,7
в т.ч. рослинництво	98104	97324	83936	101072	103,0	103,9
Тваринництво	56284	64626	59464	70067	124,5	108,4
Миколаївський – всього	136114	119345	92651	92595	68,0	77,6
в т.ч. рослинництво	91933	88472	64557	66996	72,9	75,7
Тваринництво	44181	30873	28094	25599	57,9	82,9
Роздільнянський- всього	173175	188893	161518	175944	101,6	93,1
в т.ч. рослинництво	105923	134773	104319	114385	108,0	84,9
Тваринництво	67252	54120	57199	61559	91,5	113,7
Фрунзівський – всього	109238	91341	83869	110010	100,7	120,4
в т.ч. рослинництво	69666	65809	47739	69701	100,1	105,9
Тваринництво	39572	25532	36130	40309	101,9	157,9
Ширяївський – всього	153428	176850	151949	180098	117,4	101,8
в т.ч. рослинництво	83376	129602	95770	119741	143,6	92,4
Тваринництво	70052	47248	56179	60357	86,2	127,7

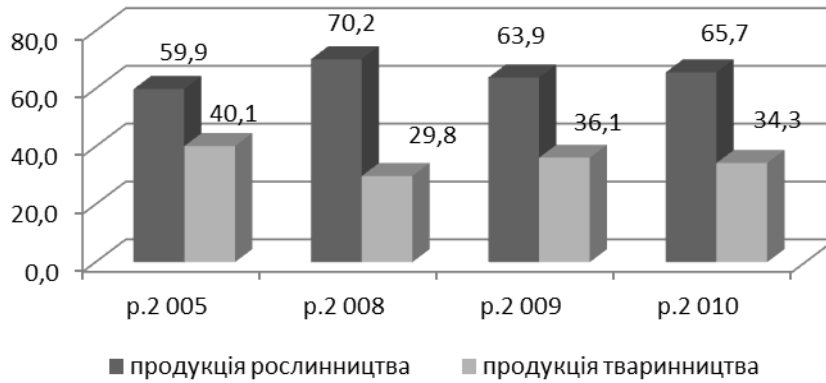

Рис. 1. Виробництво валової продукції сільського господарства в центральній-степовій зоні Одеської області у порівнянних цінах 2005 р., %

Таблиця 2

Динаміка рентабельності виробництва основних видів сільськогосподарської продукції в Одеській області, %

Види продукції	2000 р.	2005 р.	2008 р.	2009 р.	2010 р.
Зернові та зернобобові – всього	48,9	6,4	19,8	4,7	13,6
Соняшник	54,1	26	11,7	34,4	65,1
Ріпак	-	24,2	70,1	33,1	32,8
Овочі	-6,3	-6,2	1,3	36,6	16,1
Плоди	-42,9	4,8	12,7	3,6	-4
ВРХ на м'ясо	-48,3	-31,7	-34,7	-41,2	-42,5
Свині на м'ясо	-43,6	12	-1,1	-1,9	-18,9
Птиця на м'ясо	-39,6	-40,1	-43	-66	-63,4
Молоко	-16,8	-5,5	-0,2	-5,2	8
Яйця курячі	29,5	21,2	22	15,7	-11,2

Як видно з рисунку 2, рентабельним є виробництво у 2000, 2005 рр. та на протязі 2008-2010 рр. соняшнику, ріпаку і зернових та зернобобових. Виробництво овочів також є рентабельним у 2008-2010 рр., виробництво плодів було рентабельним у 2008-2009 рр.

Виробництво основних видів продукції тваринництва, за виключенням яєць курячих, є збитко-

вим на протязі періоду, що аналізується. У 2010 році збитковість виробництва м'яса ВРХ, м'яса свиней і птиці зростає в порівнянні з 2008 роком відповідно на 7,8%, 17,8% та 20,4%. Виробництво яєць курячих також у 2010 році стало збитковим - 11,2%. Лише виробництво молока у 2010 році було прибутковим – 8%.

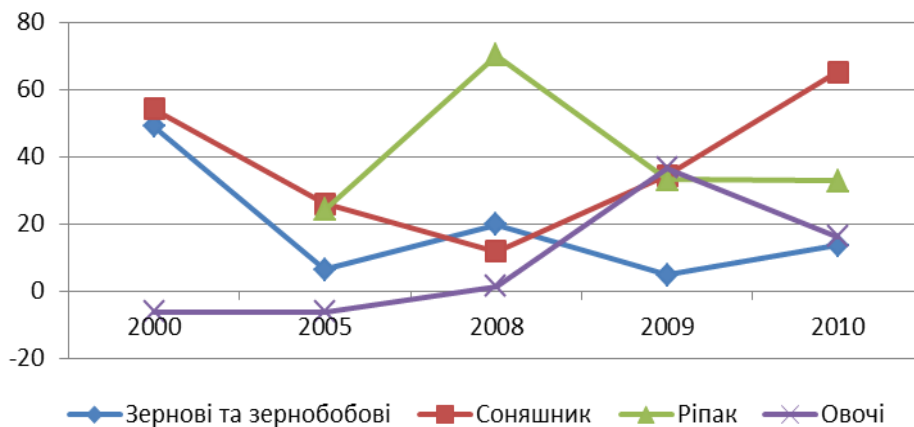

Рис. 2. Рентабельність виробництва основних видів продукції рослинництва в Одеській області, %

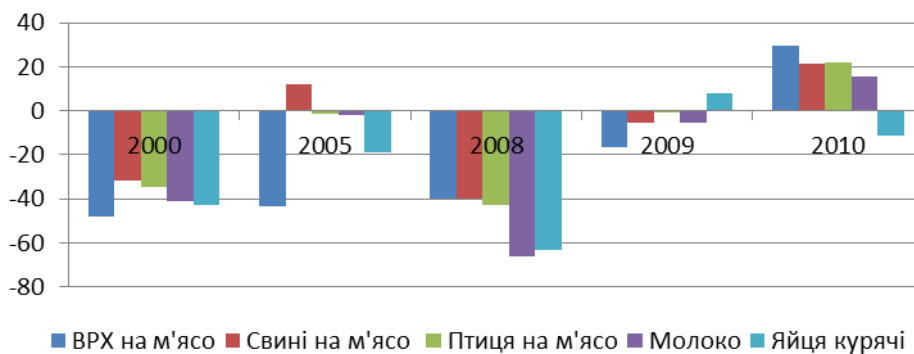

Рис. 3. Рентабельність виробництва основних видів продукції тваринництва в Одеській області, %

Висновки. Рівень рентабельності виробництва продукції залежить від збалансованості галузей в сільському господарстві.

Тому, пропонуємо аграрним товаровиробникам оптимізувати галузеву структуру з врахуванням наступних принципів: найбільш ефективного використання землі; планомірний і пропорційний розвиток основних, супутніх і підсобних галузей; впрова-

дження науково-обґрунтованої системи ведення землеробства і тваринництва; найбільш повне і рівномірне використання протягом року робочої сили і засобів виробництва; зменшення сезонності сільськогосподарського виробництва; збільшення оборотності коштів і забезпечення рівномірного надходження їх протягом року.

ПІДСУМКИ КОНКУРСУ НА НАЙКРАЩИЙ ДИПЛОМНИЙ ПРОЕКТ, МАГІСТЕРСЬКУ РОБОТУ ВИПУСКНИКІВ ОНАХТ 2011 РОКУ

До вашої уваги пропонуємо анотації кращих дипломних та магістерських робіт випускників, що навчалися за освітньо-кваліфікаційними рівнями: спеціаліст, магістр.

АНОТАЦІЯ
дипломної роботи на тему:
«Розробка інвестиційної стратегії ФГ «Грико»»

Автор: студентка заочної форми навчання
Панчешенко О.В.

Керівник: канд. екон. наук, доцент кафедри
менеджменту та фінансів Тарасова О.В.